

Курах Н. П.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Труценко І. І.

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Редчиць Т. В.

Черкаський державний технологічний університет

ЛЕКСИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У ПЕРЕКЛАДІ ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТІВ

Стаття присвячена проблемі якості юридичного перекладу з німецької мови на українську та дослідженню перекладацьких трансформацій, які застосовуються під час перекладу юридичних документів. Актуальність наукового дослідження особливостей перекладу юридичних текстів зумовлена такими факторами як інтеграція України до світового співтовариства, розширення політичних, економічних та ділових зв'язків, що потребують відповідного та правильного юридичного обслуговування. Зазначені фактори зумовлюють зростання обсягу роботи з не лише українськими юридичними документами, а і з іноземними. Все це потребує грамотної роботи з документами, їх перекладу з української мови на іноземну, зокрема на німецьку. У дослідженні представлено думки німецьких науковців стосовно вивчення особливостей, форм та перспективи розвитку перекладу юридичних текстів. Крім того, досліджено труднощі юридичного перекладу, що вимагає від перекладачів особливої точності та глибоких знань, не лише у перекладі, а і в юриспруденції. У роботі порушується питання особливостей роботи перекладача з юридичними документами, тонкощів їх перекладу, зокрема міжнародних договорів та угод. Авторами проаналізовано переважачі перекладацькі трансформації при передачі юридичного тексту, що застосовуються професійними перекладачами. Виявлено, що найпоширенішими трансформаціями є лексичні. Встановлено, що в аспекті частотності найбільш застосовуваними прийомами є модуляція, конкретизація, генералізація та транслітерація, які використовуються в перекладі текстів юридичної спрямованості. Прийом модуляції використовується при перекладі всіх частин мови, конкретизація та генералізація – здебільшого при перекладі іменників та дієслів, а транслітерація – при перекладі аббревіатур.

Ключові слова: генералізація, конкретизація, модуляція, перекладацькі трансформації, юридичні терміни.

Постановка проблеми. Сучасна реальність характеризується інтенсивним розвитком торговельних, культурних, економічних пріоритетів і політичних відносин між державами. Майже всі ці сфери регулюються різними законами і нормами у різних правових документах. Сторони цих відносин є носіями різних мов та культур, що збільшує потребу в юридичному перекладі. Лексичні відповідники часто не дають правильного уявлення про лексичні одиниці, оскільки подібні терміни у двох мовах мають різні поняття чи різні семантичні діапазони для понять, що тісно пов'язані. З цієї причини вибір еквівалентних відповідників для адекватного перекладу термінів

можливий лише після дослідження зв'язків усередині кожної терміносистеми та міжсистемної кореляції термінів.

Переклад юридичних текстів вважається одним із найскладніших серед усіх видів перекладу. На наш погляд, основна проблема при передкладі юридичних документів полягає в тому, що кожна країна має свою власну правову систему, яка відображає її культуру, історію та менталітет.

Завдання перекладача полягає в тому, щоб забезпечити максимальну відповідність вихідного тексту термінології правової системи іншої країни та її відповідність мові перекладу з точки зору стилю та синтаксису. Друга складність

полягає в тому, що існує безліч спеціальних термінів, фраз та безеквівалентної лексики, що вимагають від перекладача використання різних засобів комунікації. Неправильний переклад юридичних документів не тільки спотворює зміст, але й може призвести до більш серйозних наслідків, таких як невиконання умов угоди чи договору або порушення прав людини.

Юридична термінологія охоплює широкий спектр правових областей та інститутів, тому під час перекладу юридичних текстів необхідно враховувати те що, що закони різних країн дуже різняться. Перекладачі стикаються з соціокультурними бар'єрами через культурні відмінності між культурою відправника тексту та культурою носіїв цільової мови. Незважаючи на те, що переклад юридичних термінів має бути максимально точним та правильним, неможливо адаптувати повний текст до норм іншої культури.

Перекладені юридичні тексти адаптуються до культури одержувача, але ніколи повністю не поривають із культурою оригіналу. Одні й ті самі терміни мають різні значення українською та німецькою мовами, і діапазон значень подібних понять різний. Перекладачі, які працюють з юридичними документами, повинні враховувати вимоги до вживання, тобто мовні звички носіїв мови перекладу, не порушуючи нормального сприйняття юридичного документа.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Хоча деякі особливості перекладу з німецької мови на українську або з української мови на німецьку досить добре вивчені як вітчизняними, так і зарубіжними лінгвістами, загалом питання потребує подальшого поглибленого розгляду. Так, німецькі вчені Г. Дуве та Г. Вейріх досліджували юридичну мову в аспекті її розуміння для німецькомовних реципієнтів [2]. Розвідки німецького науковця К. Грібеля присвячені перекладу правових документів [3], а С. Поммер вивчав юридичну термінологію у порівняльному аспекті [5]. Еквівалентність у фахових перекладах розглянута у роботах А. Радзісцевської [6]. Культурологічний аспект у фахових перекладах представлено у розвідках С. Рейнарта [7], Р. Штольце [9] та Г. Штікеля [8].

Формулювання цілей статті. Мета статті полягає у виявленні перекладацьких трансформацій, зокрема лексичних, при перекладі юридичних текстів з німецької мови на українську.

Виклад основного матеріалу. Для найбільш повного спілкування багатомовних комунікантів потрібно створення текстів цільовою мовою,

комунікативно еквівалентних за своєю цінністю оригінальному тексту іноземною мовою. Комунікативна еквівалентна цінність тексту має вирішальне значення для розуміння механіки перекладу іншомовних матеріалів [3, с. 25]. Для комунікатора обидва тексти функціонують як рівноправні екзистенційні форми одного і того ж повідомлення і мають функціональну і структурну семантичну ідентичність. При перекладі юридичних документів така еквівалентність може бути досягнута тільки в тому випадку, якщо перекладач має юридичні знання як іноземною, так і рідною мовою. Базові знання у галузі права, особливо відповідної юридичної термінології, є обов'язковою вимогою для перекладачів, які працюють у юридичній сфері [5, с. 56].

Слід також враховувати, що юридичні терміни мають відображати правову реальність держави. Кожен юридичний термін, кожна правова категорія повинні зовні відображати зміст державно-правового явища чи соціальної практики та достовірно передавати зміст кожної категорії, а за юридичного тлумачення вони не повинні бути двозначними, приймати подвійний зміст [4, с. 369]. При розбіжності між сенсом та змістом втрачається смислове навантаження юридичного терміна, і він матиме спотворену проекцію на соціальне середовище, для якого він призначений [1, с. 21]. Однак функція юридичної термінології полягає не тільки в точному та чіткому визначенні мовного значення національних правових явищ, а й у наданні їм прикладного значення та засобу спілкування, головним чином у професійній юридичній діяльності. Трансформація перекладу часто використовується для забезпечення найкращого перекладу.

Проблема перекладацьких трансформацій при перекладі з однієї мови іншою не є новою. Цією проблемою в різні часи займалися багато вчених [1; 3; 4; 6; 7]. Хоча існують розбіжності щодо кількості та типології прийомів, всі автори згодні з тим, що перекладацькі трансформації можна поділити на лексичні, граматичні та комплексні.

Існують різні причини застосування лексичних трансформацій. Наприклад, як було визначено раніше, основним з них властиві кожній мові особливості, які виражаються у зв'язку з історією і культурою її носіїв і впливають на формування та розвиток їх лексичної системи. Це впливає на те, як використовується мова, а також породжують кліше, характерні для цієї мови.

Інша причина полягає в тому, що навіть якщо те саме явище однаково адекватно відображено

у вихідній (оригінальній) і перекладній мовах, перекладачеві стає важко передати стилістичні прийоми, засновані на грі слів, якщо в кожному терміні підкреслюються різні особливості. Слід пам'ятати, що в семантичному обсязі поняття є різниця між наданням терміну іншого лексичного значення або уточнення його значення шляхом надання йому більш абстрактного характеру. Таким чином, суть лексичних трансформацій полягає не в тому, щоб у процесі перекладу замінити певну лексику вихідного висловлювання лексичними еквівалентами мови перекладу, а в тому, щоб замінити її контекстуальними еквівалентами, тобто еквівалентами тільки для конкретного випадку [1, с. 82].

Фактично переклад ніколи не обмежується вибором із тих елементів, які зафіксовані у словниках як відповідності певному слову оригіналу. У практиці перекладацької роботи зустрічається багато випадків, коли використовуються слова, безпосередньо не передбачені словником, тому що словник не в змозі передбачити всі конкретні поєднання, в які потрапляє слово і які надзвичайно урізноманітнюють його зміст [4, с. 370].

Класифікації лексичних трансформацій, пропонувані фахівцями теорії перекладу, мають подібності, а відмінності зумовлені різницею в підходах, що використовуються при їх складанні. Виділяють такі різновиди лексичних трансформацій: транскрибування та транслітерація, калькування (переклад лексичної одиниці оригіналу шляхом заміни її складових частин їх лексичними відповідниками, наприклад, у разі стійких словосполучень; а також лексико-семантичні заміни). До останніх належать конкретизація, генералізація, модуляція. Це спосіб перекладу лексичних одиниць оригіналу шляхом використання у перекладі одиниць цільової мови, значення яких не збігається зі значеннями вихідних одиниць, але може бути виведено з них за допомогою певного типу логічних перетворень [2, с. 120]. Непоодинокі випадки, коли в одному реченні з'єднуються різні типи лексичних трансформацій, що також ускладнює їх класифікацію.

Використовуючи тексти перекладів юридичних документів, представлених для прикладу замовникам на сайтах бюро перекладів, розглянемо лексичні трансформації, які було застосовано перекладачами у процесі перекладу документів, що містять юридичну лексику.

Доступний нам корпус юридичних текстів дозволив виокремити використання такої лексичної трансформації як **транслітерація**, яка трапля-

ється здебільшого у перекладі абревіатур. Розглянемо деякі з них:

1. das GATS – ГАТС (англ. General Agreement on Trade in Services/нім. Allgemeine Abkommen über den Handel mit Dienstleistungen/ укр. Генеральна угода про торгівлю послугами);

2. TRIPS-Abkommens – Угода про ТАПІВ (англ. Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights/нім. Übereinkommen über handelsbezogene Aspekte der Rechte des geistigen Eigentums/ укр. Угода про торгові аспекти прав інтелектуальної власності);

3. WTO-Abkommen – угода про ВТО (англ. World Trade Organization /нім. Welthandelsorganisation / укр. Всесвітня торговельна організація).

У німецькому та українському текстах за основу береться англійський варіант назв договорів та абревіатури, що утворені від них. При цьому в прикладі WTO-Abkommen спостерігаємо збіг англійської абревіатури з українською, а тому не можна стверджувати напевно, чи це переклад або транслітерація англійського варіанту.

Лексичну трансформацію конкретизації спостерігаємо у перекладі іменників *Vermutung* – *презумпція* та *Widerspruch, Konflikt* – *колізія*.

Основне значення номінативної одиниці *Vermutung* в українській мові – «припущення». Водночас ця лексема широко використовується в непрофесійній сфері у досить абстрактному значенні. В українському контексті термін перекладається як «презумпція» і має вузьку сферу вживання у мові права, і є більш офіційним варіантом перекладу: «Somit besteht die Vermutung, dass ein Regelverstoß nachteilige Auswirkungen auf andere Mitglieder hat» – Це означає презумпцію того, що порушення правил тягне за собою несприятливі наслідки для інших членів.

Подібну ситуацію спостерігаємо у перекладі лексем *Widerspruch* та *Konflikt*, безпосереднє значення яких є іменник із значенням конфлікту. При цьому, слід зазначити, що у юридичних контекстах ці лексеми можуть мати переклад з конкретизацією значення. Наприклад, в аналізованому тексті вони перекладені як «колізія»: «Zur Vermeidung von Konflikten sollen Regeln und Verfahren herangezogen werden» – *Правила та процедури слід застосовувати, щоб уникнути колізії*. Це обумовлюється тим, що номінативна одиниця «конфлікт» у загальному значенні позначає «гострий стан справ», у той час як «колізія» є вузькопрофесійним юридичним терміном.

Номінативні одиниці «Prüfung» та «розгляд» мають певну різницю в обсязі семантичного значення, тому при перекладі також відбувається генералізація терміна, адже варіант оригіналу «Prüfung» має конкретніше значення – «контроль, перевірка». Трапляються випадки, у яких для кількох термінів із синонімічним значенням обирається той самий варіант перекладу українською мовою: *die Verletzung, der Verstoß – порушення; die Vorlagen, die Stellungnahmen, die Darlegungen – заяви*.

Лексеми «Verletzung» та «Verstoß» є відносно рівнозначними варіантами відповідностей для слова «порушення», а лексеми «Vorlagen», «Stellungnahmen» та «Darlegungen» мають певні семантичні відмінності, а також різне контекстуальне вживання. Німецький іменник «Vorlagen», утворений від дієслова «vorlegen», що позначає «надати, подавати», слід використовувати як загальне поняття будь-якого документа, що подається до розгляду. Іменник «Darlegung» має пряме значення «виклад, пояснення» і може вживатися, коли йдеться про опис стороною стану справ.

Значення лексеми «Stellungnahme», безпосереднім перекладом якої є «виклад думки / точки зору», схоже на значення «Darlegung» і позначає думку сторін стосовно ситуації, що склалася. Український варіант «заява» збігається із семантикою німецького відповідника «Vorlage», тому що має загальне значення «офіційне повідомлення в письмовій формі», що не збігається зі значенням «висловлювання думки з приводу обставин, що склалися», як це є з німецькими іменниками «Darlegung» та «Stellungnahme». Однак, така заміна може бути правомірною через те, що в українській мові відсутній термін з абсолютно еквівалентною семантикою.

Конкретизацію як прийом лексичної трансформації демонструє переклад німецького словосполучення «Bezug nehmen auf etw.» – називати, вказувати на українську мову. Обидва варіанти перекладу є результатами лексичних трансформацій. Німецький сталий вираз «Bezug nehmen auf etw.» має значення «посилатися на щось». Українське дієслово «вказувати» має більш загальне значення, яке пов'язане з напрямом чужої уваги на щось, ніж «посилатися», яке є конкретним прикладом «вказівки на щось із метою підтвердження чи виправдання». Дієслово «називати» є наслідком процесу, відображеного у дієслові «посилатися», адже адресант ідентифікує при називанні те, на що посилається. З огляду на це, можна дійти висновку, що при перекладі у обох випадках вико-

ристано лексичний прийом конкретизації.

Аналізуючи переклад німецького стійкого словосполучення «Einspruch erheben» – «подати апеляцію», бачимо, що у мові перекладу збережена структура виразу, дієслово передається, так само як і в попередньому випадку, за допомогою конкретизації. Німецьке дієслово «erheben» означає дослівно «піднімати, заявляти», тобто його значення свідчить про порушення якоюсь стороною питання про свою незадоволеність тими висновками.

У свою чергу, переклад українського дієслова «подати» позначає сам «акт подання апеляції у письмовій формі з метою її розгляду». В інших стійких словосполученнях українське дієслово «подавати» може мати інший німецький відповідник: «eine Beschwerde vorbringen» – «подавати скаргу». Тут дієслово «vorbringen» має схожий семантичний обсяг з українським дієсловом «подавати».

Модуляція, тобто смисловий розвиток, є найбільш розповсюдженим видом лексичної трансформації, який використовують перекладачі при передачі німецьких юридичних текстів. Здебільшого модуляція застосовується при перекладі прийменників. Незважаючи на те, що більшість простих прийменників німецької мови перекладаються за допомогою українських еквівалентних службових слів, трапляються переклади шляхом поєднання «прийменник + назва документа/розділу документа/юридичної процедури». У таких випадках в українській мові переважає заміна простого прийменника на складний. При цьому переклад одного і того ж прикметника може змінюватись залежно від контексту.

Так прийменник «gemäß» (*Konsultationen gemäß Artikel XXII – консультації, що проводяться на основі статті XXII*), перекладається українською мовою як «на основі», а в прикладі – *Streitigkeiten, die gemäss den Konsultations- und Streitbeilegungsbestimmungen der in Anlage I vorgelegt werden – суперечки, що передаються на розгляд відповідно до положень про консультації та про врегулювання спорів Угод, перерахованих у Додатку I – прийменниковою групою «відповідно до»*. Можна припустити, що був застосований прийом модуляції для того, щоб уникнути частих повторів, і перекладач застосовує прийменникові групи зі схожими значеннями.

Український прийменник «на основі» має також інший відповідник у німецькому контексті: *im Rahmen dieser Vereinbarung* – у відповідності до цієї Домовленості. Тут українському

прийменнику в німецькій мові також відповідає прийменникова група «im Rahmen». Прямим перекладом цієї німецької конструкції є прийменникова група «в рамках». Якщо в перших прикладах скоріш за все йдеться про значення «ґрунтуючись на чомусь», то тут йдеться про те, що діяльність сторін не виходить за межі даної домовленості, тобто вона повинна ґрунтуватися тільки на ній. Тому можна говорити про застосування модуляції.

Прийменник «nach» у сполученні з назвами юридичних документів або процедур, як-то у контекстах (*nach diesen Verfahren – згідно з вказаними процедурами*) та (*nach Artikel 13 Absatz 2 eingesetzte Sachverständigengruppen – до консультативних груп експертів, встановленим відповідно до положень пункту 2 статті 13*) здебільшого перекладається за допомогою еквівалентів «згідно з» та «відповідно до». Водночас, у контексті – *Verfahren nach Artikel 21 – процедури, передбачені статтею 21* – відбувається заміна частин мови, прийменник замінюється дієприкметником, та відбувається прийом конкретизації.

Якщо в попередніх випадках виключається можливість невідповідності будь-яких дій з положеннями статей угоди, то у цьому прикладі автор документа вказує на безпосередню згадку про описі процедури у самих статтях.

При перекладі прийменника «über» у прикладі (*Konsultationen <...> über deren Rechte und Pflichten – консультації <...> щодо їхніх прав та обов'язків*) також застосовується прийом модуляції. Перекладач, переосмислюючи значення прийменника «über» – «про», підбирає вираз із синонімічним значенням «консультації, які стосуються прав та обов'язків», тобто консультації щодо прав та обов'язків. Те саме відбувається з прийменником «aus», якому відповідає український переклад «через». Прийменник «у силу» (*aus zwingenden Gründen – в силу вимушених обставин*), що так само має причинне значення, є результатом застосування модуляції і має більш офіційне стилістичне забарвлення.

Модуляція застосовується не лише до прийменників, а й до прикметників, наприклад, *Allgemeine Bestimmungen – загальні положення; Allgemeines Abkommen über den Handel mit Dienstleistungen – Генеральна угода з торгівлі послугами*. Один прикметник у складі вказаних термінів передається українською мовою різними способами. Атрибут «allgemein» у першому випадку перекладається українською мовою за допомогою свого основного значення «загальний». У другому прикладі автор перекладу вдається до модуляції.

Для цього типу угод використовується термін «генеральна угода», оскільки він встановлює все основні, іншими словами, генеральні, принципи регулювання соціально-трудових відносин між сторонами.

Прикметник *zuständig* має пряме значення «відповідальний за що-небудь» у словосполученні «*zuständige Organe*» – «компетентні органи». Орган, відповідальний за будь-яку сферу відносин між сторонами договору, що згадується в договорі, повинен мати відповідну компетенцію для врегулювання питань у цій сфері. Тому логічним є переклад цього компонента українською мовою прикметником «компетентний».

У словосполученні «*Hohe Beamte*» – «старші посадові особи» детермінуючий компонент «*hohe*» виступає у значенні, що займає вищу позицію. Тому за допомогою прийому модуляції можна провести аналогію з виразом «старший за званням» і передати цей атрибут прикметникам старший.

У словосполученні «*Zwingende Gründe*» – «вимушені обставини» – іменник «*Gründe*» має пряме значення причини, передумови. Розвиваючи думку, автор перекладу вдається до прийому модуляції: причинами не здійснення будь-яких умов може бути певний стан справ, іншими словами, обставини, що змушують сторони не дотримуватися угоди: «*Die Streitparteien lehnen vorgeschlagene Mitglieder nur aus zwingenden Gründen ab*» – *Сторони спору не заперечують проти цих кандидатур, окрім як через вимушені обставини*. Тому при перекладі іменник «*Gründe*» замінюється на компонент «обставини».

Аналітичні дієслівні конструкції можуть замінюватися при перекладі однокореновими дієсловами, як показано в прикладах: «*Eine Frage zur Sprache bringen*» – «поставити питання»; «*Standpunkte werden zu Protokoll genommen*» – «думки мають бути зафіксовані»; «*ein Mitglied ist der Auffassung, dass <...>*» – «член вважає, що <...>». Німецьке словосполучення «*zur Sprache bringen*» можна перекласти на українську мову дієсловом «озвучити», а якщо мовець, який озвучує питання, іншими словами, ставить його перед аудиторією, то при перекладі за допомогою модуляції можна передати цю конструкцію українським стійким словосполученням «поставити питання».

Аналітична структура «*zu Protokoll nehmen*» зі значенням «включити до протоколу», передається більш лаконічним способом. За допомогою прийому модуляції німецьке дієслово «*nehmen*»,

загальне значення якого звучить як «брати», передається українською мовою дієсловом «фіксувати». Протокол є письмовою фіксацією будь-якої інформації, пов'язаної з офіційною взаємодією сторін договору, тому все, що береться до протоколу, фіксується письмово. Крім того, автор перекладу опускає німецький іменник «Protokoll» в українському варіанті тексту. У цьому пункті угоди, де йдеться про участь сторін у розгляді доповідей третейських груп, реципієнт може зрозуміти з контексту, що під час цього розгляду ведеться протокол, тому компонент опускається без особливої зміни змісту висловлювання.

Вираз «der Auffassung sein» також переосмислюється при передачі українською мовою. Значення конструкції будь-якої думки про щось перекладається простим однокореневим дієсловом з синонімічним значенням «вважати», тому що українська

аналітична структура зазвичай не використовується для приєднання підрядного речення.

Висновки. Детально проаналізувавши переклад юридичних термінів німецької мови на українську мову, ми дійшли висновку, що використання трансформацій може по-різному відбиватися на тексті перекладу. У більшості випадків модуляція, конкретизація та генералізація допомагають домогтися однозначності терміна та сприяють кращому розумінню його значення. У деяких випадках додавання смислових компонентів надає терміну більш офіційного забарвлення. Прийом генералізації сприяє усуненню надмірності та тавтології, а також спрощує термін, роблячи його більш доступним для некваліфікованого реципієнта. Перспективу подальших розвідок вбачаємо у дослідженні перекладу українських юридичних текстів на німецьку мову.

Список літератури:

1. Albrecht J. Übersetzung und Linguistik. 2. Aufl. Narr Francke Attempo Verlag GmbH + Co.KG, Tübingen, 2013.
2. Duve H., Weirich H. Die Verständigung zwischen dem Bürger und den Juristen kann verbessert werden. *Der öffentliche Sprachgebrauch*. Stuttgart, 2011. Bd. 2. S. 119–127.
3. Griebel C. Rechtsübersetzung und Rechtswissen: Kognitionstranslatologische Überlegungen und empirische Untersuchungen des Übersetzungsprozesses. Frank&Timme GmbH, Berlin, 2013.
4. Mekis Z. Der Wort austausch zwischen dem Fachwortschatz des Toutismus und dem Wortschatz der Gemeinsprache. *Budapesti Gazdasagi Foiskola*. Magyar Tudomany Napja, 2008. Pp. 369–374.
5. Pommer S. Rechtsübersetzung und Rechtsvergleichung. Peter Lang GmbH, Frankfurt am Main, 2006.
6. Radziszewska A. Äquivalenz in Fachübersezung – pragmatische Aspekte. *Diskurs und Terminologie beim Fachübersetzen und Dolmetschen*. Peter Lang GmbH, Frankfurt am Main, 2010.
7. Reinart S. Kulturspezifik in der Fachübersetzung. Frank&Timme GmbH, Berlin, 2009.
8. Stickel G. Zur Kultur der Rechtssprache. *Mitteilungen 10: Aspekte der Sprachkultur*. Mannheim, 2004. Pp. 29–60.
9. Stolze R. Kulturelle Aspekte beim Fachübersetzen. *Diskurs und Terminologie beim Fachübersetzen und Dolmetschen*. Hrsg. J. Maliszewski. Peter Lang GmbH, Frankfurt am Main, 2010.

Kurakh N. P., Trutsunenko I. I., Redchyts T. V. LEXICAL TRANSFORMATIONS IN THE TRANSLATION OF LEGAL TEXTS

The article is devoted to the problem of the quality of legal translation from German into Ukrainian and the study of translation transformations that are used in the translation of legal documents. The relevance of scientific research on the peculiarities of the translation of legal texts is determined by such factors as the integration of Ukraine into the world community, the expansion of political, economic and business ties, which require appropriate and correct legal services. These factors lead to an increase in the volume of work not only with Ukrainian legal documents, but also with foreign ones. All this requires competent work with documents, their translation from Ukrainian to a foreign language, in particular to German. The research presents the opinions of German scientists regarding the study of features, forms and development perspectives of the translation of legal texts. In addition, the difficulties of legal translation, which require translators to be particularly precise and in-depth knowledge, not only in translation, but also in jurisprudence, were investigated. The study raises the question of the peculiarities of the translator's work with legal documents, the intricacies of their translation, in particular international treaties and agreements. The authors analyzed the prevailing translation transformations in the transfer of a legal text, used by professional translators. It was revealed that the most common transformations are lexical ones. It has been established that in terms of frequency, the most used techniques are modulation, concretization, generalization and transliteration, which are used in translation of legal texts. The modulation technique is used in the translation of all parts of speech, concretization and generalization – in the translation of nouns and verbs, and transliteration – in the translation of abbreviations.

Key words: generalization, concretization, modulation, translation transformations, legal terms.